

Dretes! realitats. Esquerres! enganys.

Que passaria si guanyessin les dretes?

i II

Sense pretensió diguerem en el penúltim número d'aquest setmanari, com entenien nosaltres el mot de *dretes*. Així també el mot *esquerres*. Ens basaven en el sentit comú que d'una cosa recta en diu dreta, i en el fet de volguer contraposar als actes, ideologies procediments tortuosos, demagogs, injustos (el revés dels actes, ideologies, procediments rectes, veritables, justos i equitatius) el mot contrari a dreta o sigui esquerra.

Altres raons podríem afegir. La paraula «Dret» a la qual afegint-hi l'altra com «Civil» «Penal» resulta la recopilació d'una sèrie d'articles que formen una llei reguladora de la societat en els seus múltiples aspectes, no indica altra cosa sino com s'entenia i s'enten el mot *dreta* de la qual «Dret» es una derivació.

Per això també indicarem que és demagogia, és engany voler fer creure que la revolució no pot ésser més que obra de les esquerres. Si la revolució és incendi, robatori, immoralitats, desbordament de baixes passions, evidentment, no més els esquerres la poden fer. Però si revolució és rectificar procediments, esmenar actituds, atacar defectes i abusos, fer prevaldre el dret, anarrear i aniquilar la injustícia fent lluir i surar la equitat, l'equilibri social i en els demés ordres, fer caure falsos idols explotadors i absoluts, això no ho poden fer les esquerres sino les dretes, perquè una revolució així no és res més sino restablir l'imperi de la justícia patrimoni exclusiu de les dretes.

Per això deiem que si la justícia és sense cap dubte evidentment revolucionaria, les dretes que hom ha dit dretes precisament per haver estat sempre fidels administradors de la justícia, la verdadera revolució no la poden fer mai les esquerres, el que faran es semblar la desolació, la ruina; destruir i res més.

Davant d'això, que passaria si guanyessin, ara, les dretes? Sencillament res més sino esmenar tants errors, tantes injustícies, tantes immoralitats com durant aquests temps s'han comès. Volem dir, però, que tornariem a caure en els mateixos defectes, vicis, injustícies que dominaven en els calamitosos temps passats? no. Es cometien injustícies allavors, s'en cometien ara, doncs, ni el d'abans ni el d'ara s'ha de repetir. Algú pot ser dirà: com és que és ara que es diu que les dretes han de fer justícia? la contesta és clara, perquè mai com ara s'havia bandejat la veritat i s'havien comès tantes injustícies. Aquest atac ha estat qui ha fet néixer el sentiment de reivindicació.

No es temí per tant que guanyin les dretes. Si guanyen la qüestió del camp serà arranjada com és degut. Fent posar a ratlla el propietari egoista i mancat de raó, però tot per camins de la llei, l'aplicació de la qual serà rigurosa tant pels de dalt com pels de no tant alt. En els cassos que la justícia sigui befada serà feta respectar. Això ha d'ésser la garantia més sòlida pels parcers i rabassers, doncs, serà de l'única manera que sense por a que s'els faci restituir i després processar com veuran més premiats els seus treballs en la terra. I pel propietari la seguretat que no es farà res que en dret no es pugui fer.

Si guanyen les dretes han de temer res els obrers? Nosaltres els recomanariem estudiessin la Carta magna que en qüestió social s'ha escrit per la figura més gran que ha existit en el món: Lleó XIII. Doncs bé, i cal constatar-ho amb goig, avui els patrons es van convençent que no pot ésser altrament i que les reformes socials, les millors socials preconitzades per Lleó XIII necessàriament s'han d'aplicar. I es vol cosa millor que el que era la clau dels fracassos abans o sigui l'egoisme i absolutisme dels patrons, avui sigui substituït per l'acceptació franca i decidida de posar a l'obrer en el seu lloc?

No es temí tampoc que si guanyen les dretes aquell fantasma que les esquerres han inventat del clericalisme torni com diuen. L'Església, per justícia, ha d'ésser respectada. Però si abans era allà no devia, no hi tornarà. Tingui's, no obstant, present, que tot el que s'ha dit no és sino demagogia i mentida. O sino que es mediti. S'han tret els Cristos de les Escoles i dels Tribunals de justícia, s'ha tret la *paga* als capellans i s'han secularitzat els cementiris; s'ha establert el divorci, etc., i què ha guanyat el poble?

Si guanyen les dretes, l'Església no sortirà (ni Ella ho vol) del seu lloc. Nosaltres som els primers de volguer-ho. Però toca al Sant Pare i a l'Estat legalitzar l'acord just i com calgui. El clericalisme és un fantasma dels de l'Esquerra; però no es temí, que essent un fantasma no costarà gaire de fer-lo perdre.

Si guanyen les dretes que passarà?... Que vindrà la prosperitat i el benestar fruit d'un règim just, democràtic i liberal.

EUGENI CIRAC

Incapacitat manifesta

La sessió del divendres al Parlament de Madrid ha d'haver produït a tots els catalans un efecte sumament deplorable. Es indubtable que la política general espanyola haurà de seguir retenint la nostra atenció ben viva fins després de la implantació de l'Estatut, puix que, a més d'altres raons, hi ha que els interessos de la nostra terra restaran en bona part directament afectats com ara per les contingències d'aquella política. Però, a part d'això, és un fet que, d'ençà de la restauració de la Generalitat, ja havíem començat a desvesar-nos de mirar cap a ponent en tractar-se de qüestions que solament als catalans afectaven. Ha hagut d'ésser per culpa de l'Esquerra, ja públicament acusada de manca de patriotisme, si ara un plet purament interior, com és aquest de les relacions entre propietaris, parcers i rabassers, ha estat debatut per les Corts Constituents espanyoles. Certament, l'Esquerra n'ha eixit completament derrotada, i aquesta derrota és l'escaient preludi de la que sofrirà en les eleccions vinents. Però—i això és el que nosaltres deplorem—Catalunya no hi ha pas guanyat res amb aquell debat parlamentari. Els nostres adversaris, aquells qui durant la discussió de l'Estatut ens combatien amb l'argument de la nostra incapacitat o insuficient preparació per a governar-nos nosaltres mateixos, segurament que s'estremien de joia en escoltar, des de llurs escons, els atacs i mots duríssim proferits pels ministres d'Agricultura i de Governació, amenaçadors i tot, els d'aquest últim, contra algú a qui, per l'alta representació de què està investit, voldríem veure digne d'ésser tractat per tot-hom amb el màxim respecte.

Trista ha estat, certament, la jornada del divendres per a Catalunya, si la considerem per damunt de tot apassionament partidista. Però el passat ja no

té remei. Ara, el que cal, és que en sapiguem treure una lliçó profitosa. Sembla cosa indubtable que, amb l'amarga experiència que tenim d'un any i mig de domini esquerrista i amb el que s'ha esdevingut ara mateix a Madrid, el cos electoral haurà comprés perfectament que Catalunya no pot de cap manera confiar al partit d'Esquerra la implantació de l'Estatut. El més elemental sentit polític ens aconsella fugir d'aquest perill gravíssim. Per damunt de tota diferència ideològica s'ha d'imposar el patriotisme. Ningú no podrà deixar de reconèixer que estan absolutament incapacitats per a estructurar i posar en marxa el nostre règim autonòmic aquells qui comportaren impassiblement que fos mutilat i minimitzat l'Estatut que plebiscità el nostre poble, sense intentar l'esforç que calia per a defensar-lo. Recordem-ho; ¿hi pot haver un paper més llastimós que el que féu, durant la discussió de l'Estatut, el partit monopolitzador de la nostra representació parlamentària? Ens avergonyi aleshores i segueix avergonyint-nos ara. Aleshores no va saber defensar l'Estatut, que si va ésser aprovat ho fou a despit de la seva inèpcia, i ara, ja abans d'ésser implantat, no fa sino comprometre i posar en perill els beneficis que d'ell Catalunya espera treure. Tan els compromet, que, a la vista del seu comportament, el Govern espanyol, per boca del ministre de la Governació, s'ha cregut obligat a anunciar que, en vista que algú preparava grups armats per al dià de les eleccions—recordeu els «escamots» reclutats per l'Esquerra—estava disposat a actuar enèrgicament contra qui promogués desordres, per alt que estigui situat. ¿Com poden ésser els nostres governants aquells qui provoquen amenaces d'intervenció tan depriments per al nostre poble?

«Dretes, no!» Srs. de La Rambla? Per què no? Perquè actuaren amb la Dictadura? I les vostres esquerres? I l'Esquerra Catalana? I els vostres enxufistes d'avui, els mateixos que en temps de Dictadura?

Quants de les vostres «dretes, no!» reberen tants favors com les esquerres?

Per la dignitat periodística

No creiem que la història hagi registrat cap més cas com el que han donat i estan donant els periòdics defensors de l'Esquerra de Catalunya «L'Opinió» i «la humanitat» i el «Full Oficial», entre altres.

Sempre s'ha vist i s'ha cregut, es veurà i es creurà, perquè no pot ésser altrament, que la premsa és per informar i orientar l'opinió pública. Per això no ha estat mai disculpat el periòdic que per servir un partit o sector determinat calla tota la veritat i exagera la mateixa. Mai el que així s'ha portat ha estat justificat, per això molt menys ho han d'ésser els diaris i Full esmentats, els quals no ja únicament disculpen i afavoreixen el seu partit dintre els límits de la decència sino que amb tot atreviment mal orienten, mal forgen una opinió que no més llegeix a ells, falsejant, tergiversant la veritat mentint.

Macià, usurpant els honors que com a President de la Generalitat és acreedor i atribuït-s'els com a President de l'Esquerra, ja fa temps que diu menyalment va corrent Catalunya per a fer propaganda per l'Esquerra. D'aquests viatges cal llegir el que sempre han dit «L'Opinió», «l'humanitat» i el

«Full Oficial». Arreu Macià, el president de l'Esquerra, ha estat ovacionat. Tots els pobles s'ha vestit de festa. I comptant als que per obligació acudien a rebre'l escampaven a tots els vents que les rebudes eren imponents. Tot només per enganyar i burlar-se de la bona fe dels llegidors.

Un botó o dos: Va venir a Valls no fa pas molt. El dia anterior l'Alcaldia demanà que s'endomassessin els balcons i que el poble acudís a rebre el President de la Generalitat. La rebuda fou freda. A la Plaça de Sant Francesc entre les comissions i autoritats no passaven de 400 els que hi eren. A l'Escola del Treball hi havia un ple a vesar. Cal però tenir en compte que tots els actes de l'Escola es veuen concurrendíssims. Pels carrers eren comptats els balcons que llueïen domasos. En tot Valls no passaven de 40. La gent pel carrer per en lloc es veia. Fins en el carrer més cèntric la fredor es sentia. La fotografia que donem mostra com no mentim. En el carrer hi tenia d'haver forçosament gent i no obstant no s'hi veu més que uns quants nens i alguns enfeïnats.

I no obstant que va dir la «Fulla Oficial» i demés de la companyia?—A Mora i a alguns pobles la rebuda no fou freda sino glacial. «L'Opinió», el «Full Oficial», etc... tot era entusiasme i gernació. A Tortosa... després d'alguns incidents motivats per la barreja que arreu s'ha fet de President de la Generalitat i el de l'Esquerra, tingué de pronunciar el discurs davant d'un grup que no passava dels 200. I no obstant, quant a farça i atreviment!

A Barcelona celebra l'Esquerra actes públics l'assistència als quals és justa, ben justa. Però... el públic ha de llegir que hi havia més gent a fora que a dintre (això serà cert perquè per entrar hi quedava tot Barcelona i a dintre els obligats i algú de bona fe únicament).

Tot això apart del que demagògicament, impunement afirmem amb un aplom mai vist que forja una opinió, favorable a ells, però que viu en l'error, pujada sobre falsetats i mentides... etc. Es que el públic no més té valor per ells sino pel que els pot servir en eleccions.

Difícilment hom pot donar com a certa i verídica cap afirmació feta per ells ni cap notícia donada. En tot hi ha verí i malícia dissimulada.

Per dignitat periodística tot això s'hauria d'acabar. No honra gaire a Catalunya comptar amb aquesta classe de premsa, perquè, per be que hom, encara que no ho aprovi s'espliqui cert partidisme, mai ningú pot admetre tant d'atreviment.

Elector! no confonguis les dretes amb els usurpadors d'aquest nom.